

Od redaktorów tomu

Znieskrywaną przyjemnością, ale i z edytorską treścią przedstawiamy Czytelnikom monograficzny numer „Litteraria Copernicana” poświęcony tytułem i treścią *Mikroliteraturom*.

Do autorstwa kilkunastu tekstów skupionych rozmaicie wokół pojęcia, tematyki, studiów przypadku i refleksji nad literaturami w mikrojęzykach, językach mniejszości, językach regionalnych i zminoryzowanych udało się nam zaprosić kilkunastu najwybitniejszych z pewnością w polskich środowiskach naukowych i mniejszościowych (często reprezentujących je jednocześnie) specjalistów zajmujących się mniejszymi językami, kulturami, społecznościami, a przede wszystkim literaturami funkcjonującymi mniej lub bardziej autonomicznie w tych mikrojęzykach, mikrokulturach i mikrospołecznościach.

Przedstawioną w tomie problematykę literatur tworzonych przez małe – mniejsze i najmniejsze – społeczności językowe otwiera przekrojowe studium literaturoznawcze „Mniejszości piszą – projekt (nie)możliwy” autorstwa Heleny Duć-Fajfer oparte o swego rodzaju socjolingwistyczną analizę twórczości w mniejszościowych językach rdzennych. Swoistym zaś podsumowaniem spinającym klamrą niniejszy tom jest „Bez języka. Esej o literaturze śląskiej” Zbigniewa Kadłubka. Całość tego numeru dopełniają artykuły poświęcone zagadnieniom literatur w językach: łemkowskim (autorstwa Marty Watral), kaszubskim (dwa teksty: Adely Kuik-Kalinowskiej oraz Artura Jabłońskiego), górnołużyckim (Nicole Dołowy-Rybińskiej), wilamowskim z Wilamowic (Tomasza Wicherkiewicza, do którego nawiązuje też autorefleksyjny materiał Tymoteusza Króla), arańskim oraz mirandyjskim (Alfonsa Gregoriego), temu drugiemu poświęcony jest też kolejny artykuł (Marii Boguszewicz i Michała Beliny); dwa następne teksty omawiają walijską poezję (Karolina Rosiak) i powieść (Marta Listewnik). Przypadki z Azji przedstawiono w artykule nt. literatury sui (Kamil Burkiewicz) i recenzji omawiającej te z Okinawy (Aleksandra Jarosz). Pożegnaniem ze znawcą, badaczem, edytorem i historykiem literatury kaszubskiej, *méstre*-profesorem Jerzym Trederem jest wspomnienie o jego spuściźnie autorstwa Alfreda F. Majewicza.

Pojęcia MIKROjęzyków i MIKROLiteratur stosowane są w tym tomie w sposób i w znaczeniu niezunifikowany(m), co stanowiło sugerowane autorom założenie redaktorów – zdających sobie wszak sprawę, iż definicjom mniejszości w tym przypadku poświęcone zostanie mniej uwagi, rozważań i stron, niż zawartym tu konkretnym przejawom i utworom ich aktywności literackiej. Należy stwierdzić, że była to decyzja właściwa, gdyż tom, który Państwu Czytelnikom niniejszym przedstawiamy, okazał się spójnym i – w nadziei jego autorów i redaktorów – stanowić będzie znaczący przyczynek do badań, studiów, dyskusji i analiz twórczości kształtowanej przez mniejszości językowe i kształtującej z kolei ich wizje i przestrzenie kultury...

Aleksandra Jarosz, Tomasz Wicherkiewicz